N°. 2379. 1855.

# DE TIJD.

## NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

*Dieu et mon droit.*

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
*Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 22 FEBRUARIJ.



AMSTERDAM, 21 Februarij.

**JOANNES ZWIJSEN, door de gratie Gods en des H. Apostolischen Stoels Aartsbisschop van Utrecht, Apostolisch Administrator van 's Hertogenbosch, Huisprelaat van Z. H. Paus Pius IX, Assistent-bisschop bij den Pauselijken troon, enz.**

*Aan de onderhoorigen in het bisdom van 's Hertogenbosch, zaligheid in den Heer!*

Binnen weinige dagen zullen Wij Ons wederom bevinden in dat gedeelte des kerkelijken jaars, hetgeen meer dan andere tijdstippen aan boetvaardigheid en gebed is toegewijd. Bij het aankondigen dier zoo belangrijke dagen, denkende aan hetgeen in de meeste oorden van dit Bisdom onlangs heeft plaats gehad, herinneren Wij Ons de omstandigheden, waarin zich eens de Israelieten bevonden, en de woorden, welke hun Eliachim, de Hoogepriester, daarbij toesprak. Toen de Israelieten geweigerd hadden, zich aan koning Nabuchodonozor te onderwerpen, en deze Holofernes met een magtig, talloos leger op hen afzond, waren zij vol schrik en angst voor het lot, hetgeen hun stond te wachten (1). Eliachim boezemde hun moed in, zeggende: *weet, dat de Heer uwe verzuchtingen zal verhooren, zoo gij volhardt in vasten en gebed voor 's Heeren aangezicht. Gedenkt Mozes, dienaar van den Heer, die Amalec, welke op zijne kracht betrouwde, en op zijne magt en zijn leger en zijne schilden en zijne wagens en zijne ruiteren, verslagen heeft, niet door te strijden met het zwaard, maar door met heilige smeekingen te bidden* (2).

In de laatst verloopen' weken hebt gij, Geliefden, een verbond met God gesloten, het vroegere bekrachtigd of hernieuwd en met den psalmist gezegd: »*Ik heb gezworen en vastgesteld*, Heer, uwe wet te onderhouden"! (3) De ijver, waarmede gij de dagen van zaligheid, welker einde Wij naderen, aan het belang uwer ziel hebt toegewijd; de opregte godsvrucht, waarmede gij den onvermoeiden arbeid onzer geestelijkheid en der mannen, welke haar ondersteunden, beloond hebt, heeft Ons de zoetste voldoening geschonken. Is er hier of daar onder u ook al eene plek, waar de viering van het H. Jubilé nog niet ten volle is geschied, toch heeft men er zich voorzeker ook reeds door de stemming des harten met de algemeene geestdrift vereenigd en de vrijheid der kinderen Gods verkozen boven de slavernij der zonde.

Gij hebt dus plegtig geweigerd, Beminden, u aan Nabuchodonozor, den vorst der duisternis, te onderwerpen. Meent gij, dat hij zich hiermede zal tevreden stellen? Neen, hij zal al zijne krachten bijeen verzamelen, hij zal u aanvallen en slag leveren, hij wil tegen u strijden en overwinnar zijn. Den invloed van kwade voorbeelden, de tong van verleiders, de gelegenheden tot zonde, die zich onvoorziens opdoen, de inwendige bekoringen zal hij aanwenden, om u te krommen onder zijn juk. Hij dreigt met den dood uwer ziel en de verwoesting van uw geluk. Wij dan, de waardigheid van Eliachim onder u bekleedende, Wij roepen u toe: »Vreest niet; gedenkt de Heiligen Gods, welke in dezelfde omstandigheden als gij verkeerden, zwak als gij, in denzelfden leeftijd een nog heviger' strijd hadden vol te houden; gedenkt hoe zij door heilige smeekingen denzelfden vijand hebben verslagen!"

Het gebed is het wapen, hetgeen Wij u in handen geven; dat is het krachtigste middel ter volharding, en voor elken Christen is het eene, in geestelijken zin begrepene, levensbehoefte. Met den H. Chrysostomus erkennen Wij het voor *het duidelijkste bewijs van dwaasheid, dat men het gebed niet lief heeft, en er zich niet van overtuigd houdt, dat men door voor God niet neêr te knielen, zijner ziel den dood berokkent* (4).

Van waar toch, dat zoo menige jongeling en zoo menige jonge dochter reeds vroeg in de handen van verleiders vallen, die hunnen godsdienstigen zin, het gevolg eener goede opvoeding, verdooven? Dat zij gehoor geven aan inblazingen, die hun hart bederven en aan voorspiegelingen van geluk, die strekken, om hun leven te verbitteren? Van waar anders, dan dat zij het gebed veronachtzamen en dat hunne liefde hiervoor verflaauwt? Zij zijn te ligtvaardig van vertrouwen, te onvoorzigtig in de keuze van vrienden, te wankelbaar in den eerst aangenomen leefregel; maar zoodanig zijn ze, omdat zij dat doorzigt, die vastheid van wil en die bescherming missen, welke vruchten zijn van het gebed, wijl zij door het gebed verworven worden. Ofschoon van zonde en bederf omringd, bleef de jonge Tobias den Heer getrouw, en, terwijl allen, in wier midden hij leefde, zich door de boosheid lieten wegslepen, bleef hij, hoewel de jongste onder hen, den weg der geregtigheid bewandelen. Maar, terwijl ook al zijne stamgenooten aan de afgodische feesten van Jeroboam deel namen, ging hij alleen Jeruzalem's tempel bezoeken en droeg dáár Gode zijne eerstelingen, zijne offers en gebeden op (5). Daniël bleef onbesmet bij al de ergernissen van een wulpsch hof te Babylon, maar ook had zich Daniël zóó zeer het bidden tot eene gewoonte gemaakt, dat hij die gewoonte niet brak, zelfs toen zijn leven daarom werd bedreigd. (6) Van waar, dat zoovelen in de bekoring bezwijken en vallen in de gelegenheid; dat zij zoo menigwerf tot de treurigste ondervinding der menschelijke zwakheid geraken? Ach, zij zoeken geene versterking dáár, waar zij te vinden is: in het gebed. Zij vergeten, dat de bezorgdheid voor hun zielenheil, die hen waakzaam zou doen zijn en het gevaar ontvlugten, in den omgang met God wordt geoefend; en dat hij alleen, *die in de hulp des Heeren woont*, zich zelf daarin als het ware vestigt, er op rekenen mag, dat hij *onder de bescherming van den God des Hemels staat.* (7) Wanneer het om Ons heen stil en rustig is, neemt men toch maatregelen, om zich tegen eenen lateren storm te beveiligen, en in dagen van vrede verwaarloost men toch de verdedigingsmiddelen niet; zoo moet men zich ook in den tijd, waarin geene bekoring Ons kwelt, door het gebed tegen een gevaar, hetgeen plotseling kan opkomen, wapenen en zich daardoor op eenen onverwachten aanval voorbereiden. Verwerp mij niet, zoo bad de Psalmist, *verwerp mij niet in den tijd mijns ouderdoms en verlaat mij niet, als mij mijne kracht begeeft. Want mijne vijanden hebben mij gezegd, en zij, die op mijne ziel loerden, hebben te zamen beraadslaagd, zeggende: God heeft hem verlaten, vervolgt en grijpt hem, want daar is er geen, die hem redt.* (8) Desgelijks moet elk, overtuigd als hij wezen moet van onzen broozen aard en onstandvastigheid in het goede, het oogenblik des gevaars vooruitzien en zich ook dan, wanneer zijne sterkte nog niet beproefd wordt, door het gebed tegen verzwakking behoeden. Nog vóór dat de Apostelen zich in het gevaar bevonden, nog vóór dat zij in den hof door de krijgsknechten omgeven waren, beval hun Christus, dat zij, om zich tegen de bekoring te sterken, zouden bidden. *Bidt*, zeide Hij, *opdat gij niet in bekoring komt* (9). Van waar eindelijk, dat zoo menig zondaar, die zich in de strikken, door onzen zielsvijand gespannen, verward ziet, zich van die strikken niet ontdoen kan? Dat er velen, gelijk er waarlijk, Geliefden, velen zijn, rondborstig verklaren: »Ik gevoel de ketenen der zonde, waarmêe ik geboeid ben, ik gevoel hare zwaarte, maar 't is mij niet mogelijk, dezelve te verbreken"; van waar dit? O! waant niet, dat Wij, met hen instemmende, hunne bekeering voor onmogelijk achten; dat Wij die bergen, welke zich voor hunnen verblinden geest verheffen, die diepe en breede kloven, welke hen van gezuiverde en reine harten scheiden, voor hen als onoverkomelijk houden. Neen, neen; die bergen zullen wegzinken als zandheuvelen, die kloven zullen voor hen gebaande wegen worden, wanneer zij zich slechts wenden tot den Heer; maar zoo zij voor den Vader der barmhartigheid hunne knieën niet buigen, zullen zij niet tot bekeering en regtvaardiging geraken. Zij behoeven een vuurstraal der genade, die hunne geesten verlicht en hunne steenen harten klieft; maar Hij, die niet des zondaars dood wil, doch zijn leven, die hen gestadig aan hunnen ellendigen toestand herinnert, telkens de gedachtenis der eeuwige waarheden van het Evangelie in hunnen geest hernieuwt, die hen opwekt en roept; Hij wil, dat zij Hem gehoor geven en antwoorden, door de gave van berouw en bekeering, van verandering des harten te vragen. Zonder erkentenis van het eigen onvermogen, zonder vernederend smeeken tot Hem, die de harten der menschen in Zijne handen draagt, zonder te roepen: »Vader, Vader, vergeef mij, *vernieuw den regten geest in mijn binnenste en zuiver mij van mijne zonden*", (10) ontbreekt den mensch die ootmoed, welke voor eene opregte bekeering noodzakelijk wordt vereischt. De H. Schrift Ons de bekeering van koning Manasses verhalende zegt: *nadat hij benaauwd is geworden, heeft hij den Heer zijnen God gebeden, en boetvaardigheid gepleegd* (11). Zonder boetvaardigheid geen verzoening, maar geene boetvaardigheid zonder gebed. Door het gebed keert de mensch terug tot God, dien hij door de zonde heeft verlaten; door het gebed verwerft hij zich die kracht, welke hij behoeft, om zich van de voorwerpen zijner driften los te rukken; door het gebed verschaft hij zich die opregte en diepe droefheid, waardoor de oude mensch voor den nieuwe wijkt.

Beminden, *wat is er edeler dan het gebed, wat nuttiger voor ons leven, wat zoeter voor de ziel, wat is er verhevener in de gansche godsdienst?* (12). Het gebed is de band tusschen hemel en aarde, God en menschen; dat is die *beker des heils*, (13) waarmee Wij scheppen uit den *stroom van het water des levens, die van den troon Gods en des Lams voortkomt.* (14) Al wat Wij behoeven, al wat Wij in den hemel kunnen verlangen, alles wat in de schatten van Gods goedheid voor Ons ligt opgesloten, kunnen Wij Ons door het gebed verschaffen. *Zoo gij de gave Gods kendet*, zeide de Heer tot de Samaritaansche vrouw, welke Hij bij den put aantrof, *en Hem, die van u te drinken vraagt, zoudt gij welligt van Hem vragen.* (15) En zij vroeg van Hem, ofschoon niet begrijpende, wat Hij haar geven kon en wilde. Maar Wij, Wij kennen Hem, Wij kennen zijne gaven, Wij weten wat we van Hem verwerven kunnen, en echter vragen Wij Hem niet! Welke dwaasheid, welke strijdigheid tusschen weten en doen, gedachte en handeling, geloof en leven! Als Wij bidden, spreken, wenden Wij Ons dan niet tot Hem, die zich in al zijne goedheid, in al Zijne liefde aan de wereld heeft geopenbaard? Tot den Vader der barmhartigheid, die Zijnen eenigen Zoon niet heeft gespaard, maar uit liefde voor Ons tot den schandelijksten kruisdood heeft gegeven? Tot den Zoon, die Ons heeft bemind en zich zelven daarom tot slagtoffer onzer zonden heeft gesteld? Tot den H. Geest, die zich om de liefde, welke Hij Ons toedraagt, zoo gaarne onze harten tot eene blijvende woonplaats kiest en, gelijk de H. Paulus zegt, zelf voor Ons *met onuitsprekelijke zuchten bidt?* (16). Spreken Wij dan niet tot Hem, die zegt, de goede herder te zijn, welke de negen en negentig schapen achterlaat, om het honderdste te zoeken, die eene schandelijke zondares, toen zij zich berouwvol aan Zijne voeten wierp, met een mededoogenden blik aanschouwde; die den moordenaar aan het kruis genade schonk en hem het paradijs ontsloot? Spreken Wij dan niet tot Hem, die Zijne dienaren niet als weezen op aarde achterliet, maar hun de toezegging gaf, van met hen te zullen zijn tot aan het eind der eeuwen; tot Hem, wiens bescherming zich zoover uitstrekt, dat er geen hoofdhaar zonder Zijn toelaten zal worden gekrenkt. Rigten Wij Ons dan niet tot Hem, die, toen Hij op aarde omwandelde, al weldoende rondtrok, de zieken genas, de kreupelen deed gaan, dooden opwekte ten leven? Tot Hem, die degenen, welke Hem gevolgd waren, voorzag van voedsel; die zich bij den vijver van Bethsaïda het lot van den verlatenen zieke aantrok en aan de poort van Naïm de tranen eener bedroefde weduwe

(1) Judith IV, 1, 2. (2) Judith II, 12, 13.
(3) Ps. CXVIII, 106. (4) S Chrys. lib. de or. Deum.

(5) Tob. I, 4, 5, 6. (6) Daniël VI, 10. (7) Ps XC, 1.
(8) Ps LXX, 9, 10, 11. (9) Luc. XXII, 40.

(10) Ps L, 12, 14. (11) Paralip. XXXIII, 12.
(12) S Aug. tract. de mis tom. 18. (13) Ps. CXV, 16.
(14) Openb. v. Joan. XXII, 1. (15) Joann. IV, 10.
(16) Rom. VIII, 26.

afdroogde? Och, waar zouden Wij eindigen, zoo Wij U al de bewijzen van Gods liefde wilden herinneren, Ons door de H. Schrift verhaald; zoo Wij U in het geheugen wilden terugroepen al wat Ons de H. Bladen van 's Heeren barmhartigheid hebben medegedeeld? Elk uwer moge zich vragen, of zijn eigen leven niet vol blijken van Gods liefde is; ja menige christen, die onze herderlijke stem hoort, zal erkennen, dat de ondervinding hem de hand des Heeren dikwert heeft doen zien, en hij zich niet zelden heeft gedrongen gevoeld, met Raguel en Anna uit het boek Tobias te getuigen: *er is geschied, gelijk Wij dachten, want Gij*, o! Heer, *hebt barmhartigheid aan Ons gedaan!* (17) Wij kennen Hem dus, tot wien Wij Ons biddende wenden; en kennen Wij ook Zijne gaven niet, waarom Hij door Ons gevraagd wil zijn? Weten Wij niet, wat Wij van Hem durven verzoeken? O! hoort zijn eigen woord, zelf heeft Hij Ons willen leeren: »*Vraagt*, zoo sprak Hij, *en het zal U gegeven worden; zoekt en gij zult vinden; klopt en U zal geopend worden. Al wie vraagt, ontvangt, en wie zoek vindt, en den kloppende zal geopend worden. Of welke mensch is er onder u, die, wanneer zijn zoon hem om brood vraagt, hem eenen steen zal toereiken? Of, zoo hij een visch begeert, hem eene slang zal overgeven? Zoo dus gij, terwijl gij kwaad zijt, goede gaven aan uwe kinderen weet te geven, hoeveel te meer zal uw Vader, die in den hemel is, goede dingen geven aan diegenen, welke Hem vragen?* (18) *Al wat gij, geloovende, in het gebed zult gevraagd hebben, zal u geworden.* (19) Hoe kon Hij sterker uitdrukkingen bezigen? *Al wie vraagt, ontvangt;* hetzij hij dus zondaar is of regtvaardige, hij moge dus arm zijn of rijk, hetzij dus een kind of grijsaard. En, wat kunt gij Hem vragen? *Al wat gij, geloovende in het gebed zult gevraagd hebben, zal u geworden.* Wij begrijpen wel, dat bij de gedachte aan het tijdelijke steeds de voorwaarde moet in het oog gehouden worden, dat dit tijdelijke aan uw geestelijk heil niet nadeelig mag zijn, maar daarentegen aan het geluk uwer ziel moet bevorderlijk wezen. Doch Wij hopen ook, dat Gij dit evenzeer zult inzien. Immers, wanneer Gij iets vroegt, wat uwe ziel ten nadeel zou strekken; zoudt Gij dan niet gelijk zijn, aan een zoon, die zijn vader bad om eene slang; en zou die vader, gelijk God, een goede vader zijn, zoo hij aan het verzoek van zijnen zoon gehoor gaf? En zou het inwilligen eener bede, waardoor Wij van God iets vroegen, hetgeen niet bevorderlijk ware aan ons eeuwig heil, wel te rijmen zijn met de waarheid, dat Wij bepaaldelijk op aarde leven voor onze zaligheid? Aan die zaligheid is alles wat den mensch betreft, in dit leven ondergeschikt, en daarom kan de goede God Ons niets geven, of het moet op eene of andere wijze aan onze ziel nuttig zijn. Misschien zal iemand, het afwachten van hetgeen hij gevraagd heeft, moede, tegen het woord des Heeren aanvoeren, dat hij den hemelschen Vader om iets gesmeekt heeft, hetgeen volgens zijn eigen oordeel aan het zielenheil moet bevorderlijk zijn, en dat hij echter nog niet heeft verworven.

Ook toegevende, dat dit afgebedene aan het geluk der ziel waarlijk voordeelig is, dan vragen we toch: is daarom uw gebed onverhoord gebleven; is misschien het uitstel van Gods zijde aan uwe ziel of anderen ook nuttig; kunt Gij Gods raadsbesluiten peilen en doorgronden? Ook hier is van toepassing het woord des H. Jacobus: *de beproeving van uw geloof bewerkt geduld.* (20) Neen, niets kan tegen de waarachtigheid des Heeren worden ingebragt. *Hemel en aarde zullen voorbij gaan, maar zijne woorden niet.* (21) »Al wat Gij, geloovende, in het gebed zult gevraagd hebben, zal u geworden!" Hebt Gij genade noodig, Gods hulp, medewerking, gaven voor uwe ziel? Vraagt en Gij zult ontvangen. Hij, die gekomen is, om aan de wereld het leven te geven, opdat zij het overvloedig hebbe, zal in uwe ziel, wanneer zij door het verlies der heiligmakende genade, mogt gestorven zijn, maar het leven terug verlangt, zelfs al ware zij reeds lang gestorven, zelfs al hadden zij in den jongsten tijd aan de genade weêrstand geboden, zelfs al hadde het bederf des doods haar, gelijk Lazarus in het graf, aangetast door hare verbeelding te verpesten en hare wilskracht te ontzenuwen; Hij zal in uwe ziel het leven herstellen. Hij die sprak: *ik ben het vuur op aarde komen brengen, en wat wil ik anders, dan dat het ontstoken worde*, (22) Hij zal aan uwe ziel zoo zij naar meer ijver verlangt; zelfs zoo zij, in het bidden verflaauwt, meer liefde voor het gebed begeert; zoo zij wenscht met lust, moed en volharding zich op de dienst des Heeren toe te leggen, dat goddelijk vuur schenken, hetgeen zoovele heiligen door hun gebed hebben verworven en waardoor zij, gelijk slagtoffers, als verslonden zijn. Hij die heeft uitgeroepen: *Zalig zijn ze, die hongeren en dorsten naar de geregtigheid, want zij zullen verzadigd worden* (23), Hij zal, wanneer Gij verlangt, volmaakt te zijn, U een vurigen wensch naar heiligheid inboezemen; U aanwijzen, wat der volmaaktheid bij U in den weg staat en helpen, om U daarvan te ontdoen; Hij zal in uw hart eenen honger en dorst naar alle deugden opwekken en U dan geven, waarnaar Gij smachtend haakt. *Vraagt en Gij zult ontvangen!* Vreest Gij voor uwe eigene zwakheid en het geweld der bekoring; vreest Gij de slang of den brieschenden leeuw? Hij die Joseph ter hulp kwam toen zijne kuischheid werd op de proef gesteld, die Susanna beschermde, toen de boosheid haar aanviel, Hij zal ook U ondersteunen, versterken, beschermen, U hoeden voor de zonde, welker gedachte U met angst vervuld. Zijt Gij beducht voor tijdelijke rampen? o! Zoudt Gij dan uwen kommer niet bloot leggen voor Hem, dien Gij weet, dat alles in zijne handen draagt? Hij beschikt over onze levensomstandigheden, slaat en zegent, gelijk Hij het goedvindt. De Heer *voert in de diepte en brengt daaruit terug, Hij maakt arm en rijk, Hij vernedert en verheft* (24). En altijd blijft Hij onze Vader, die Ons als kinderen teederlijk bemint, en op Wiens trouwe zorg Wij immer rekenen kunnen. Tot wien zoudt Gij beter uwe toevlugt nemen, dan tot Hem, die zich zoo menigwerf heeft laten verbidden; zoo dikwijls dreigde en geen wraak nam; wiens goedertieren hart zoo menigmaal door het onbegrenst vertrouwen, hetgeen men op Hem stelde, gewonnen werd. O! van welken aard ook uwe droefheid, uwe kommer, uwe zorg mogen wezen, het gebed is daarvoor eene bron van troost. Diep moge uw hart gewond zijn, eene geheime smart moge uwe zielsvreugde verteeren, eene pijn u kwellen, welke door geen mensch ter wereld te lenigen is, het gebed zal U dien balsem, die redding, die genezing, dien vrede schenken, welke Gij behoeft en te vergeefs elders, zoudt zoeken. *Naardien hij op Mij gehoopt heeft*, zegt God, (25) *zal Ik Hem bevrijden: Ik zal Hem beschermen, wijl hij Mijnen naam gekend heeft, Hij zal tot Mij roepen, en Ik zal Hem verhooren, in de bekommering zal Ik met hem zijn; Ik zal er hem uittrekken en verheerlijken.* In welken staat, toestand of omstandigheden Gij U dus ook bevinden moogt, hoedanig ook uwe behoeften zijn, van ligchamelijken of geestelijken aard, wat Gij ook van God verlangd, *Vraagt en Gij zult ontvangen*; Wij mogen de beteekenis der woorden van den Heer niet inkrimpen of verkleinen, Wij mogen Zijne belofte niet verminderen, Wij staan over zijne woorden verbaasd, maar moeten die toch weêr geven, gelijk ze zijn uitgesproken: *Al wat Gij geloovende in het gebed zult gevraagd hebben, zal U geworded.*

Beminde Geloovigen! Moge onze herderlijke stem bij U een leerzaam hart gevonden hebben; moge ons woord, door de vruchten, welke het bij U dragen zal aan uwe in het H. Jubilé gemaakte voornemens sterkte, en aan uwe godsvrucht warmte en duurzaamheid aanbrengen! Mogt dit zijn, dan zullen Wij den goeden God niet genoeg kunnen danken voor den zegen welken Hij Ons geschonken heeft. Wij zijn maar al te zeer overtuigd van het naauwe verband tusschen den bloei der godsdienst en den geest des gebeds in het geloovig volk, om, genen wenschende, op dezen niet bij U aan te dringen en hem niet met al ons vermogen te bevorderen. De bloei der godsdienst in ons midden hangt gansch af van onze genegenheid tot het gebed. Het ligt immers in den aard der liefde, dat zij wederkeerig zij, of door blijken van wederliefde worde beantwoord. Welnu, wanneer Wij toonen op het gebed, dat is, op den omgang met God, niet veel prijs te stellen, wanneer Wij, door het veronachtzamen des gebeds, bij dat vele, wat Wij voor onze tijdelijke omstandigheden en onze ligchamelijke genoegens doen, zekere kleinachting van het verkeer met God aan den dag leggen, bewijzen Wij dan niet, dat er eene verkoeling van onze gezindheid jegens onzen hemelschen Vader plaats heeft? En moet die verkoeling onzerzijds God in het schenken Zijner gaven, welke Wij zoo grootelijks behoeven, niet tegenhouden, daar Wij er geen vrucht mede doen? Och, Beminden! Gij zijt van de verhevendheid onzer godsdienst overtuigd, Gij weet, dat zij voor den mensch op aarde de bron der zoetste vertroostingen is; komt, schept dan uit de bron: proeft, smaakt, geniet van haar levend, verkwikkend water; het zal u toevloeijen door het gebed. Heiligt door het gebed uw dagwerk, heiligt daardoor uwe nachtrust, heiligt daardoor uwe vreugde, heiligt daardoor uwe droefheid; de magt der hel zal dan niets tegen U vermogen en Gij zult getrouw blijven aan het verbond, hetgeen Gij met God hebt aangegaan en bezworen; uw hart zal zich dan immer tevreden gevoelen, ja een voorsmaak hebben van de zoete rust der zaligen; en op uw gansche leven zal in het oog van God een glans liggen uitgespreid, die U in de eeuwigheid tot luister en verheerlijking zal strekken.

Beminden, wanneer Gij dan in dezen H. Vastetijd met vuur zult bidden, gedenkt daarbij ook aan Ons en de overige Bisschoppen van *Nederland*, opdat Gods hulp Ons bijblijve, gelijk Wij Haar tot nog toe genoten. Smeekt voor uwe geestelijke en tijdelijke oversten, voor den Stedehouder van Christus op aarde, voor het geëerbiedigd Hoofd van den Staat, opdat de hemelsche Vader aan Kerk en Vaderland, tot ons geluk op aarde en o[ns] eeuwig heil, zijnen milden zegen schenke.

God zij met U allen. Amen!

Krachtens de Ons daartoe van den H. Stoel verleen[de] magt, dispenseren Wij in de Vaste-Wet voor dit jaa[r] gelijk voor het vorige is geschied.

En zal dit Ons herderlijk schrijven in al de kerk[en] van het Bisdom van 's Bosch, op den zondag Quinqu[a]gesima, op gebruikelijke wijze worden voorgelezen.

Gegeven op den huize Gerra onder Haaren, de[n] 30 Januarij 1855.

De Aartsbisschop, Apost. Adm. voornoemd,
† J. ZWIJSEN.
Op last van Zijne Doorl. Hoogw.
*De Secretaris van het Bisdom*,
P. H. L. HENDRIKSEN, *l. s.*

(17) Tob. VIII, 17, 18 (18) Matth. VII, 7, 8, 9, 10, 11.
(19) Matth. XXI, 22. (20) Jacob. I, 3. (21) Luc XXI, 33.
(22) Luc. XII, 49. (23) Matth. V, 6.

(24) 1 Reg. II, 6, 7. (25) Ps. XC, 14, 15.

---

De Tweede Kamer heeft de gansche zitting, van g[...] teren besteed aan de beraadslaging over de amendeme[nten] ten bij art. 3 in groote getale voorgesteld. Eigenlijk zi[jn] het, allen omtrent den grond der quæstie eens, nameli[jk] dat een minister niet veroordeeld kan worden om e[en] bloot feit; maar dat het feit met opzet moet zijn g[...] steld om hem schuldig te maken. De vraag is slechts [of] dit expresselijk in de wet op de ministerieele verantwoo[r]delijkheid moet worden gezegd, dan of het genoegzaa[m] is zulks naar de algemeene beginselen verondersteld [te] achten: en zoo er expresselijk in deze wet melding va[n] moet worden gemaakt; in welken vorm zulks zal [be]hoeven te geschieden.

De minister van Justitie staat er op, en naar het o[ns] voorkomt, om geldige redenen, dat deze wet het opze[t] om schuld daar te stellen, vermeldt. Er is hem minde[r] aan gelegen in welke bewoordingen zulks plaats heef[t]. Aan het slot der zitting stelt hij voor de stemming t[e] heden te verdagen, opdat hij sommige der amendeme[nten] ten kunne opnemen en voor de redaktie behoorlijk zo[r]gen. Daartoe geeft de Kamer hare toestemming.

Men heeft gister nog gesproken over de mogelijkhe[id] om de staatkundige verantwoordelijkheid bij de wet [te] regelen. Genomen dat eenige bepalingen in den vor[m] eener wet op het papier zouden worden gebragt tot r[e]geling der staatkundige verantwoordelijkheid. Het zou ni[et] hoegenaamd beteekenen, zoolang het begrip der sta[at]kundige verantwoordelijkheid niet in alle klassen d[er] maatschappij ware doorgedrongen en in de volkszede[n] opgenomen. En dat onder dit opzigt het volk in Ned[er]land nog veel te wenschen overlaat, gelooven wij, [...] door niemand worden betwijfeld.

---

Onze lezers zullen, ongetwijfeld, met belangstellin[g] kennis genomen hebben van de advertentie, door eeni[ge] aanzienlijke werkbazen onderteekend en in ons vori[g] Nommer opgenomen, waarbij zij zich bereid verklar[en] tot het in ontvangst nemen van bijdragen ter te gemo[et]koming in de dringendste behoeften der vele ambacht[s]lieden, die op dit oogenblik hier ter stede zonder wer[k] zijn. Allerloffelijkst is het door de onderteekenaars d[er] advertentie genomen initiatief en wij wenschen nie[ts] vuriger dan dat hun pogingen met den besten uitsla[g] bekroond worden. Wat ons betreft, wij achten het va[n] onzen pligt daartoe naar ons best vermogen mede te we[r]ken, weshalve wij gaarne een en andermaal er de aa[n]dacht op vestigen zullen.

Daar is tweeërlei, wat ons het meest bij het lezen d[er] bedoelde advertentie getroffen heeft.

't Waren, in de eerste plaats, de volgende daarin voo[r]komende regels: »De ondergeteekenden, meer van nab[ij] bekend met die menschen, en, naar het zich laat aa[n]zien, vooreerst nog niet in de gelegenheid zullende zij[n] hun werk te verschaffen, hebben gemeend iets te moete[n] doen, daar het geene gewone behoefte, *maar bij velen we[r]kelijk nood is, waarin voorzien dient te worden. Vele[n] die uit een gepast eergevoel zich nooit in armen- o[f] diaconale bedeeling hebben doen opnemen, zijn nu g[e]noodzaakt te vragen.*" Inderdaad, bij vele ambachtslied[en] is de nood op dit oogenblik hoog gestegen. Vroeger ko[n] er nog iets voor den slechten tijd bespaard worden: [de] duurte der eerste levensbehoeften heeft hen dit jaar, toe[n] zij nog in verdiensten waren, het maken van bespari[n]gen onmogelijk gemaakt. En daar zij van geene armeni[n]stelling tot dus verre ondersteuning behoefden en die da[n] ook niet hebben aangevraagd, zijn zij thans van al[le] hulpmiddelen ontbloot en met vrouw en kinderen aa[n] de uiterste armoede prijs gegeven. Wie meer dan z[ij] hebben aanspraak op liefderijke en krachtdadige teg[e]moetkoming?

En liefderijk en krachtdadig kan die te gemoetkomi[ng] zijn, wanneer aan de uitnoodiging van de onderteekena[ars] der besproken advertentie ruimschoots gevolg wordt g[e]geven. Dat zij liefderijk zal zijn, dat waarborgt ons h[et] door dezen genomen initiatief. Niet de ambachtsliede[n] zelven moeten vragen; zoo lang mogelijk althans moet[en] zij daaraan vreemd kunnen blijven: maar de onderte[e]kenaars der advertentie, allen geachte ingezetenen [van] deze stad, vragen voor hen, en wat dienvolgens h[un] zal geworden, zullen zij op de doelmatigste wijze aan [de] hulpbehoevenden ter hand stellen. Niet te berekenen

het, van welk een heilzamen invloed dit inniger verkeer tusschen patronen en ambachtslieden zal kunnen zijn; wij hebben thans daarover niet uit te weiden. Onbetwijfelbaar echter is het, dat uit de hand van niemand naauwelijks eene liefdegift liever door ambachtslieden zonder werk zal ontvangen worden, dan uit die van zulke personen, die weten, dat zij niet hulpbehoevend zijn uit luiheid of verdorvenheid, maar alleen ten gevolge van de tegenwoordige noodlottige tijdsomstandigheden.

De kommissie der werkbazen dan krachtdadig ondersteund! Hare verwachting niet te leur gesteld, en de hoop van zoo vele brave huisvaders niet beschaamd, die reikhalzend naar de rezultaten van hare bemoeijingen uitzien. Die veel heeft, geve mildelijk; die minder met aardsche goederen bedeeld is — eene kleinigheid minder zal hem niet verarmen en veel kleintjes maken eene grootte. Vooral doe men spoedig van zijne liefderijke gezindheid blijken. Die haastig geeft, geeft tweemaal.

Nog iets. Daar zijn er velen in onze stad, die gaarne geven, maar niet van nabij met hulpbehoevenden bekend zijn. Dat er vele zoodanigen zijn, weten wij met zekerheid. Welnu, zij storten hunne offers bij een der onderteekenaars van de besproken advertentie en zij kunnen er gerust op zijn, dat zij eene weldaad zullen bewijzen aan zulke tijdelijk noodlijdenden, die hunner ondersteuning vast niet onwaardig zijn.

---

Het kontingent voor de ligting der nationale militie van 1855, door Amsterdam te leveren, bedraagt gewoon 678, buitengewoon 33, dus in het geheel 711 man.

---

Op verzoek van eenige leden, hebben direkteuren der Vereeniging voor Volksvlijt besloten, in de vergadering van morgen (Woensdag), des avonds ten 7 ure, in het lokaal Diligentia, de onderstaande punten te behandelen: I°. De uitbreiding van den transatlantischen handel is voor Nederland noodzakelijk en mogelijk. II°. De oprigting van broodfabrieken. III°. Het nut van eene hypotheekbank voor het vaderland. Op deze vergadering zullen tevens eenige nieuwe en belangrijke voorwerpen worden ten toon gesteld, waaronder werktuigen bij de broodfabrieken in gebruik. Het is dus te hopen, dat zij druk zal worden bezocht, ten einde het beoogde doel zoo veel mogelijk te bevorderen. *(H.)*

---

Ter gelegenheid van het in de maand Junij e. k. binnen 's Hertogenbosch te houden Landhuishoudkundig Congres, zal er door de afdeeling 's Bosch der Noord-Brabantsche maatschappij ter bevordering van Nijverheid, staande onder bescherming van Z. M. den koning, eene algemeene tentoonstelling worden gehouden van voortbrengselen van landbouw en nijverheid. Die tentoonstelling zal worden geopend den 19 Junij en 5 dagen duren. Zij zal gehouden worden in het gebouw der *stads korenbeurs*. De in te zenden voortbrengselen en werktuigen moeten voor den 15 Junij vrachtvrij bezorgd worden aan het gebouw der tentoonstelling. De uit te loven premiën, alsmede de tijd- en plaats van de uitreiking dier premiën zullen nader worden bekend gemaakt, terwijl na afloop der tentoonstelling eene verloting zal worden gehouden van voortbrengselen, werktuigen, gereedschappen en andere voorwerpen op deze tentoonstelling aangekocht. Het plan dezer verloting zal nader worden bekend gemaakt.

---

Bij de aanhoudende vorst is in de ijsbezetting der rivieren geene verandering ontstaan. Het water blijft vallende. Heden morgen stond de Waal te Lent op 5.01 el O. N. P., met 19 duim val in 24 uren; de Rhijn te Arnhem 3.71 el O. N. P., met 25 duim val. Te Gorinchem was heden morgen sedert de laatste 24 uren 15 duim val.

De Rijn te Keulen stond heden morgen op 6 voet 9 duim, met veel drijfijs.

---

Bij den minister van Finantiën is ontvangen eene som van *f* 69,02½ door een onbekende onder het postmerk, Maastricht, in verschillende waarden, ten behoeve van 's rijks schatkist ingezonden.

---

## STATEN-GENERAAL.

### TWEEDE KAMER.

*Zitting van Dingsdag 20 Februarij.*

In deze zitting is ontvangen eene Koninklijke boodschap ten geleide van een wetsontwerp, strekkende tot afstand van rijksgebouwen aan de gemeente Leeuwarden, met daarbij behoorende bijlagen en Memorie van Toelichting.

Aan de beraadslagingen over art. 3 van het wetsontwerp tot regeling der verantwoordelijkheid van de hoofden der ministerieele departementen, en de daarop voorgestelde zeven amendementen, die heden voortgezet werden, hebben deelgenomen de heeren: Thorbecke, van Rappard, Godefroi, van Goltstein, van Eck, van Reede van Oudtshoorn, de Braauw, Strens, en de minister van Justitie.

Ten gevolge van den loop dien de discussie genomen had, heeft deze laatste verzocht dat de verdere behandeling zou worden uitgesteld tot morgen, des voormiddags ten elf ure, ten einde hij in dien tusschentijd in de gelegenheid gesteld zou worden om, naar aanleiding van de voorgestelde wijzigingen, een nieuw art. 3 te ontwerpen en dit aan de overweging der Kamer voor te leggen.

De Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot regeling van het regt van vereeniging en vergadering heeft daaromtrent haar eindverslag uitgebragt. De Kamer heeft beslist dat de beraadslagingen over dat wets-ontwerp nader zullen worden vastgesteld.

De Commissie voor de verzoekschriften heeft omtrent onderscheidene in hare handen gestelde adressen rapporten uitgebragt.

---

'sGRAVENHAGE, 20 Febr. H. M. de Koningin, vergezeld van eenige hofdames en kamerheeren, heeft gisteren, toen de weezen in het Evangelicsch Luthersche weeshuis aan tafel gezeten waren, het gesticht met HD. tegenwoordigheid vereerd. De Koningin werd door heeren regenten ontvangen, en op het bepaald verzoek van H. M. werd HD. door al de zalen rondgeleid. Zij onderhield zich allerminzaamst met de weezen en ouden van dagen. Door de weezen werden eenige toepasselijke dichtregelen aangeheven. H. M. verliet zeer voldaan het gesticht. Haar bezoek zal nog lang in aangename herinnering bij de weezen blijven.

— H. M. de Koningin, benevens HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik, hebben een groot aantal billetten genomen voor de voordragt van de Rederijkers ten behoeve van den arbeid van minvermogenden in het duin. Die voordragt zal Donderdag plaats hebben.

— Onder de menigte, die zich gisteren op den Hofvijver met schaatsenrijden vermaakte, merkte men op Z. K. H. de Prins van Oranje, vergezeld van HD. gouverneur, Jhr. Casembroot.

— Het diner en gala, dat gisteren bij gelegenheid van den verjaardag van Z. M. den Koning, door Z. Exc. den minister van Buitenlandsche Zaken, den heer van Hall werd gegeven, was zeer prachtig en werd door de leden van het corps diplomatique bijgewoond, alsmede door den heer kommissaris des Konings dezer provincie, den heer militairen gouverneur der rezidentie, den heer onder-voorzitter van den Raad van State, de beide heeren voorzitters van de Staten-Generaal, den heer burgemeester der rezidentie en eenige andere genoodigden.

LEYDEN, 19 Febr. De strenge koude eischte weder een offer. Zekere Jacob van der Waals, op een zoldertje vernachtende, werd gisteren morgen dood gevrozen op zijne legerstede gevonden. Gelukkig laat de man geene vrouw of kinderen achter.

HOORN, 19 Febr. Naar men alhier verneemt is in de laatste dagen van de tegenwoordige strenge koude te Medemblik eene vrouw door gebrek aan dekking en verwarming dood op haar strooleger gevonden, en een man, ofschoon in het ziekenhuis nog drie dagen verpleegd, vond eindelijk zijn dood, ten gevolge van verkleuming, mede door gebrek aan dekking en verwarming. Van Zybekarspel wordt een gelijk geval verhaald van een man, die mede door de koude dood gevonden is. *(H.)*

WASPIK, 19 Februarij. Eergisteren is alhier zekere P..., een jongen van 11 jaren, gearresteerd en gevankelijk naar 's Hertogenbosch gebragt. Genoemde P... wordt beschuldigd van onlangs de R. C. kerk alhier te hebben willen bestelen, waartoe hij zich des avonds in het gebouw had laten opsluiten, en na een paar kaarsen ontstoken te hebben, gereed stond de offerkist te ledigen, toen de pastoor met nog eenige lieden, die het licht opgemerkt hadden, hem op die daad betrapten.

WAALWIJK, 19 Februarij. De armoede is alhier groot. De weldadigheid tracht haar echter zooveel mogelijk te lenigen. Eene kollekte van *f* 1300, de voorgaande week gedaan, strekke daartoe ten bewijze. *(N. R. Ct.)*

TILBURG, 17 Febr. Alhier moet, volgens loopende geruchten, aan het korps Limburgsche jagers, behoorende tot het bondskontingent, eene aanschrijving zijn gerigt van wege Z. M. den Koning, als Groot-Hertog van Luxemburg, Hertog van Limburg, houdende aanvraag in hoe veel tijd de eskadrons op voet van oorlog kunnen worden gebragt, voorzien van geheel nieuw harnachement; men zegt dat het antwoord is geweest, binnen vier weken. Spoedig verwacht men alzoo bedrijvigheid in deze; de spraak gaat zelfs, dat de eskadrons eerst naar Limburg en later naar Luxemburg zullen oprukken. *(H.)*

---

Men leest in de Tweede Editie van de *Amsterdamsche Courant:*

LONDEN, 21 Febr. In het Parlement werd gisteren avond besloten tot de tweede lezing van de bill tot aanwerving van soldaten, van onderen leeftijd dan het bepaald getal jaren.

Lord Ellenborough oordeelde dat het voorstel tot vermeerdering des legers een onvoldoende maatregel is, en wenschte dat troepen naar Klein-Azië werden gezonden.

De heer Harroby gaf zijn verlangen te kennen, dat aan de Polen en de Cirkassiers bijstand wierde verleend,

Lord Panmure, weigerde den vorigen spreker op dat terrein te volgen.

De heer Collier liet zich uit tegen den handel tusschen Pruissen en Rusland.

Sir Cardwell antwoordde dat de regering den invoer van Russische goederen niet zal verbieden.

# BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

## FRANKRIJK.

PARIJS, 20 Febr. Men verzekert heden, dat de twijfel omtrent de reis des Keizers naar de Krim bijna geheel verdwenen is; de Keizer volhardt in zijn besluit, ondanks de eenparigheid der tegenwerpingen welke hem zijn gedaan, zoowel door zijne ministers als andere personaadjes, welke hem daarover hebben mogen onderhouden.

Al de toebereidselen voor het vertrek zijn gemaakt en alle maatregelen genomen. Zondag jl. heeft de Keizer met den heer de Morny, gedurende vijf uren gearbeid en hem tot vertrouweling gekozen. Nu zou slechts de bepaling van den dag der afreis te wachten zijn. Sommigen stellen ze op den 26, wegens anderen is ze meer nabij en zou ze plaats hebben dadelijk na de zamenkomst van den Keizer met John Russell, die heden alhier wordt verwacht.

Waarmede men zich te dezer stede het meest bezig houdt, behalve met de aangelegenheden der reis van den Keizer, is met den loop der aangevangen onderhandelingen met Pruissen. Men was deswege gisteren minder gerust dan eergisteren; maar heeft men verkeerdelijk verzekerd dat het traktaat geteekend was, 't is niet minder ten onregte dat men gisteren vreesde de onderhandelingen te zullen zien mislukken. Men verzekert integendeel dat ze een gunstigen loop volgen.

Intusschen zijn de berigten in strijd met de meening te Parijs. Zij stellen voortdurend een verbindtenis van Pruissen, om werkelijk deel te nemen aan den oorlog tegen Rusland, als niet waarschijnlijk voor, in welk geval ook, bij voorbeeld ingeval dat de konferentiën, die te Weenen zullen gehouden worden met het uitzigt op vrede, tot geen rezultaat mogten leiden. Die vorst zou alzoo slechts gezind zijn zijne handteekening te stellen onder een overeenkomst, welke geen ernstige gevolgen kon na zich slepen, en hem tot niets verbond, wat er mogt gebeuren; maar de Westersche mogendheden kunnen van hunne zijde slechts toestemmen in een ernstig traktaat; dit bewijst genoeg dat men elkander niet zal verstaan en ten minste geen traktaat zal onderteekend worden. Aan deze redeneering hecht men te Berlijn het minste geloof.

Schoon het vermetel zou zijn, een oordeel te vellen over de min of meerdere gegrondheid dier verschillende gissingen, wij zijn steeds geneigd aan een schikking te gelooven, die althans voor het oogenblik de gesteldheid minder moeijelijk zal maken, het aan den tijd overlatende om later, als het oogenblik van te handelen gekomen is, te diskussieeren over de strekking van 'tgene men geteekend heeft en het gewigt der verbintenissen, welke voor iedere der kontrakteerende partijen er uit ontstaan zullen. 't Is immers hetzelfde wat gedaan is bij het Oostenrijksch-Pruissiesch traktaat van 10 April 1854. Het verledene kan tot aanwijzing dienen voor het tegenwoordige en zelfs voor het toekomstige.

— Korrespondentiën uit de Krim doen een belangrijk treffen voorzien, hetzij een aanval tegen de stad of een veldslag; maar 't is vermoedelijk dat, wordt Keizer Napoleons reis verwezenlijkt, er niets belangrijks voor diens aankomst zal gebeuren en dienvolgens bevelen zijn gegeven; of, gelijk men algemeen zegt, de Russen zouden het initiatief van een aanval tegen de gansche linie der belegeraars nemen. De laatste geruchten evenwel bevestigen dat het cijfer, der door vorst Menschikoff onlangs ontvangene versterkingen, grootelijks overdreven is, 'tgeen het plan van een algemeenen aanval minder waarschijnlijk maakt. Wat vooral de geallieerden belet den Russen een veldslag te leveren, is het gebrek aan foeraadje voor de ruiterij, welk gebrek zeer groot is.

— Het jongste manifest door keizer Nikolaas uitgevaardigd komt hoofdzakelijk hier op neder:

Onze getrouwe en beminde onderdanen weten, hoezeer wij gewenscht hebben, zonder de toevlugt te nemen tot de wapens, zonder verder bloedvergieten tot het doel te komen, hetgeen wij ons standvastig hebben voorgesteld, de handhaving namelijk der regten van onze geloofsgenooten en van alle Christenen in het Oosten. Deze onze begeerte kennen allen, die met onpartijdigheid den loop der gebeurtenissen hebben gevolgd, de onveranderlijke strekking van al onze handelingen. Wij zijn altijd geweest en zullen altijd blijven vreemd aan eenig ander doel; ons oog is alleen gerigt op de zaak des geloofs en van het geweten. Alsnog getrouw aan deze grondbeginselen, hebben wij onze toestemming verleend tot het openen van onderhandelingen met de Westersche mogendheden, die met de Porte een vijandig verbond tegen ons hebben gesloten. Wij meenen, naar onze begrippen van billijkheid, van hare zijde dezelfde opregtheid, dezelfde belangloosheid van bedoelingen te mogen verwachten en hebben dan ook de hoop niet opgegeven om tot herstel van den zoo zeer gewenschten vrede te geraken, zoo kostbaar voor de geheele Christenheid. Desniettemin zijn wij, met het oog op de toebereidselen tot onze bestrijding, die in weerwil van de reeds begonnen onderhandelingen bijna dagelijks op grootere schaal worden voortgezet, genoodzaakt te denken aan de vermeerdering van die middelen, welke God ons ter verde-

diging van ons vaderland heeft gegeven, ten einde alzoo een hechten slagboom te stellen tegen die vijandige pogingen en plannen, waardoor de veiligheid en de grootheid des Russischen rijks bedreigd worden. Den eersten van deze pligten vervullen wij onder aanroeping van den bijstand des Allerhoogste; en in volkomen geloof aan Zijne gunst en vol vertrouwen op de toegenegenheid van onze beminde onderdanen, bezield door hetzelfde gevoel van gehechtheid aan ons geloof, aan onze orthodoxe kerk en het dierbaar vaderland, rigten wij deze nieuwe oproeping tot alle klassen onzer onderdanen, bevelende dat zal worden overgegaan tot de formeering eener algemeene militie van het keizerrijk. Meer dan eenmaal werd Rusland ernstig bedreigd, maar altijd is het behouden gebleven door zijn nederig geloof aan de Voorzienigheid en aan de hechten en onverbreekbaren band, die den monarch met zijne onderdanen verbindt. Dat God die de harten doorgrondt, onze zuivere bedoelingen zegene en ons zijnen bijstand verleene.

— Bij de lezing van het manifest des keizers Nikolaas komt voornamelijk uit de gematigde, of liever vredelievende toon, die in dat stuk heerscht, schoon het ten doel heeft een algemeene wapening te bevelen. De wensch de onderhandelingen ten voordeele des vredes te zien afloopen wordt er formeel in uitgedrukt. Men vindt er duidelijk den weergalm in der in den laatsten tijd te Weenen, door den vertegenwoordiger van keizer Nikolaas gedane verklaringen.

Daarentegen beveelt het Russische gouvernement een nieuwe oorlogs-belasting van 15 Roebels zilver, te heffen van elke *Hufe*, land.

— Gelijk men vermoedt heeft, is in de vorige zitting, het amendement van den heer Degallada, betreffende de godsdienstige vrijheid in de steden van minstens 70,000 zielen met een meerderheid van 124 tegen 96 stemmen verworpen.

— De *Sentinelle du Jura* deelt het volgende uit de Krim mede: »Een Russisch officier, Fransch sprekende als een Franschman en gekleed als Fransch genie-officier, was er in geslaagd de Engelsche loopgraven binnen te dringen en na ze op zijn gemak bezigtigd te hebben, verliet hij ze door den *boyau*, die naar de Fransche loopgraven leidt. De Fransche schildwacht liet hem na de gebruikelijke formulen passeeren.

»Het is gemakkelijker in onze loopgraven verdwaald te geraken dan in de straten van Parijs. Onze Rus was genoodzaakt teregtwijzing te vragen om uit dien doolhof te geraken. Hij sprak alzoo een Zouaaf aan, die met zijn geweer op den arm heen en weder wandelde. »Eerste loopgraaf regts, zeide de Zouaaf, tweede links al regtuit, zevende *boyau* links, dan nog vier pas en ge zijt teregt. Buitendien als ge eene hartversterking voor mij betaalt, breng ik u buiten de loopgraven." — Wel neen, hervatte de officier, ik kan den weg nu wel vinden; gij zijt vrij; ziedaar hebt ge iets om op mijne gezondheid te drinken." En te gelijkertijd bood hij den Zouaaf een Napoleon aan. Geen valsch spel antwoordde de Zouaaf, de wachtpost verlangt kennis met u te maken." — De officier ziet zich herkend, hij ontkent tot dat eindelijk de Zouaaf hem de punt van zijn bajonnet op de borst zet. »Verata mij wel, ik heb twee honderd Napoleons in mijn zak, breng mij buiten de retranchmenten." — Kameraad, ik heb een kogel in mijn geweer, niets belet mij ze te nemen, zonder ze te ontvangen. Zijt ge Mentchikoff? — »Neen!" — Kunt gij de stad en den geheelen winkel overleveren? — »Neen." — »Op weg dan."

De Russische officier, die door den Zouaaf herkend was, omdat er een smal rooden boordsel aan zijn Fransche officieren-uniform ontbrak, werd op de Engelsche wijze opgehangen.

## ENGELAND.

LONDEN, 20 Febr. De vrees omtrent het lot van het nieuwe ministerie schijnt te verdwijnen. Men beschouwde te Londen, naar luidt van een telegrafiesch berigt, het grootste gevaar voor het kabinet als voorbij; men verwacht een toenadering tusschen Lord Palmerston en den heer Roebuck, waardoor anstaanden Donderdag een stemming zou voorkomen worden over het voorstel van den laatsten, strekkende ter benoeming der leden van de kommissie van onderzoek. Zou men geheel van het onderzoek willen afzien? 't Is niet waarschijnlijk, aangezien de uitdrukkingen van zekere dagbladen en Kamerleden. Er is alzoo te veronderstellen dat de toenadering zou gebazeerd zijn op de verpligting door het ministerie te nemen, om een streng administratief onderzoek te doen plaats hebben. Maar is dat groote struikelblok ter zijde geschoven, het kabinet zal daardoor nog niet uit de verlegenheid zijn waarin het zich bevindt. Het zal een zwaren strijd hebben door te staan tegen de anti-aristokratische beweging, welke aan de overzijde van het kanaal zich openbaart en waaraan de *Times* op de onvoorzigtigste wijze zijn steun leent. 't Is geen hervorming, 't is een omverwerping welke men uitlokt, en van dien kant moeten er groote gevaren vermeden worden. Bereids heeft lord Palmerston gisteren avond een hevigen uitval, door den heer Layard tegen de aristokratie, moeten beantwoorden: tegen het lid, aangewezen om voor een oogenblik bij lord Panmure de funktien van staats-vice-sekretaris van oorlog waar te nemen.

— De regering zal waarschijnlijk eene schikking aangaan omtrent de motie van den heer Roebuck, door die aanstaanden Donderdag in het Lagerhuis niet in stemming te doen brengen.

— De *Daily News* bevat een schrijven uit Weenen, volgens hetwelk de benoeming van lord Palmerston tot eersten minister, waarschijnlijk eene verandering in het Oostenrijksche kabinet zal ten gevolge hebben. Er zou namelijk sprake zijn van de aftreding van graaf Buol en zijne vervanging door den baron von Brück. Wat de staatkunde der Oostenrijksche regering aangaat, daarin zou echter geen verandering gebragt worden.

— Sir Charles Napier herhaalt in een brief aan den *Times* zijne in Mansion-house afgelegde verklaringen, dat de Oostzee-vloot slecht bemand en gedisciplineerd was. Hij voegt echter daarbij, dat hij zich geen enkele berisping jegens de officieren op die vloot veroorloofd heeft. Wanneer de laatsten, zegt hij, niet zoo uitstekend geweest waren, dan zou de vloot nimmer in dien toestand in Engeland teruggekomen zijn, en het was alleen door een vol vertrouwen op de bekwaamheid der artilleriemanschappen, dat hij het heeft durven wagen het derde gedeelte der vloot, onder bevel van den schout-bij-nacht Martin, te Nargen te laten, of zelfs met het derde gedeelte van de vloot bij Barösund voor anker te gaan liggen, en aldus den vijand eene gunstige gelegenheid tot den aanval te geven.

— Men schrijft uit Hamburg, dat de Deensche Tweede Kamer, niet aannemende de konstitutioneele wettigheid van den Hoogen Raad voor beide deelen des koningrijks, den 19 Febr. het gevraagde krediet, ter dekking der uitgaven ten dienste van den Hoogen Raad, geweigerd heeft.

## STADSNIEUWS.

In de 225ste Staats-Loterij zijn in de 5e Klasse bij de 10e Trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 1432 ƒ25000, N°. 3985, 4578 en 7142 ie er ƒ1000.

## BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 Februarij.

BEVALLEN (19 Febr.): E. W. C. Ratelband, geb. Willijns, D.
OVERLEDEN (16 Febr.): C. van der Vijver, 70 j. - D. M. Batteké, wed. G. W. Uhlenbroek, 63 j. — (17 Febr.): F. Sontendijk, 63 j. - E. H. Vahlkamp, 50 j. - C. T. Kooij, geb. Velthuis, 49 j. — (19 Febr.): J. M. Heemskerk, 4 w.

Heden, 20 Februarij, teekende de Thermometer-Schaal Fahrenheit:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | 's avonds | 8 ure | 14 | graden. |
| 21 Febr. | 's nachts (laagste stand) | | 7½ | » |
| | 's morgens | 8 ure | 12 | » |
| | 's middags | 12 » | 22 | » |
| | 's namiddags | 4 » | 22 | » |

## HANDELSBERIGTEN.

### GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 21 Febr. Tarwa tot vorige prijzen met meer handel; verkocht: 126, 128 ℔ b. Poolsche ƒ455, 470; 128 ℔ betere dito ƒ475, 480, 128 ℔ o. witb. dito ƒ485; 127 ℔ Lubecker ƒ394; 127 ℔ Vriessche ƒ385 op levering.

Rogge zonder handel.

Garst onveranderd; 113 ℔ n. Deens. ƒ228; 116 ℔ j dito ƒ231.

Haver zonder handel.

Boekweit prijshoudend: 125 ℔ Holsteinsche ƒ265; 122 ℔ Gordijker ƒ260

*Raapolie* op 6/w. ƒ54¾; Vliegend ƒ53, ½; 1°. Mei ek. ƒ50¾; Sept. en Oct. ƒ44¾; Nov. en Dec. ƒ44½, ¼. *Lijnolie* op 6/w. ƒ40½; Vliegend ƒ39. *Hennepolie* op 6/w. ƒ47½; Vliegend ƒ46.

SCHIEDAM, 20 Febr. Rogge. Verkocht: 143/2 ℔ Riga Poolsche ƒ290 kont.; 148/2 ℔ ligt gedr. Deensche ƒ308 6/w.

ANTWERPEN, 20 Febr. *Koffij* en *Ruwe Suiker* zonder omzet.

*Rijst* zeer vast. Van ongepeld Aracan zijn 2500 balen tot ƒ8½ omgezet. Gepelde soorten met eenige vraag

*Granen.* Over het algemeen met beperkte zaken.

## BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 51⅝. Obligatiën 3 pc. —; id. 4½ pc. 90⅞ Spanje 1—3 pc. 17⅝; Binnenl. 3 pc. 30⅝; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 64½

PARIJS, 20 Febr. Fransche 4½ pc. 94,90; 3 pc. 65 85; 3 pc. Spanje 30½; id. 1 pc. 17½; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 81.

LONDEN, 20 Febr. Consols 91, 3 pc. Spanje buitenl 36; 1 pc. dito 17⅝; Comité-Bewijzen 4½; Passive 4⅛. 5 pc. Rusl. 98½; 4½ pc. dito 87½; 4 pc. Holl 92½; 2½ pc. id 61⅞ 5 pc. Sardinië 84½; Brasilië 100½; 4½ pc. Peru 69½; Gren. uitg. —; id. werk. —; 3 pc. Mexiko 20⅛, 4 pc. Portugal 42; Turkije 75½; Ecuador —; Wissel op Amst. 11 17½.

WEENEN, 20 Febr. Met. 5 pc. 82½; id 4½ pc. 71½; Bank-Aktien —; Wissel op Londen 12.26, Amst. —; Parijs 150, Goud 32⅞; Zilver 27⅞; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 20 Febr. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland 84½; 5 pc 95⅞; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 15½. Parijs 78½, Amst. 139½; Weenen —; Petersburg 98

HAMBURG, 20 Febr. Spanje 3 pc. 28½; id 1 pc. 16½; Rusl. 5 pc. 92½; 3 pc. Mexikanen 13½; 5 pc. Sardinië 79½; Wissel op Amst. 35.—; Londen kort 13.4½.

FRANKFORT, 20 Febr. 5 pc. Met. 63½; 3 pc. Spanje binnenl. 30½; id. 1 pc. 17½; Wissel op Londen 3/m. — Amsterdam — Parijs —; Weenen —.

## PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

| | pCt. | 20 FEBR. 4½ u. gebl. | 21 FEBR. 4 u. | | | gebl. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| *Nederl.*, Werkel. Schuld à | 2½ | 60 1/16 | 60⅛ | à | 60¼ | 60[illegible] |
| Dito Dito | 3 » | 72 | 71⅞ | » | | |
| Dito Dito | 4 » | 89½ | 89¼ | » | 89½ | 89[illegible] |
| O. I. Leening 1844 | 4 » | 89 | | » | | |
| Amortis. Syndik. | 3½ » | 88⅞ | | » | | |
| Handel-Maatschappij | 4½ » | | | » | | |
| Haarlemmermeer | 5 » | | | » | | |
| Aand. Rijn-Spoorweg | 4½ » | | | » | | |
| » Holl. Spoorw.-M. | » | | | » | | |
| Obligatiën | 4½ » | | | » | | |
| Maatschappij van Weld. | 4 » | | | » | | |
| Aand. Ned. Bank | » | | | » | | |
| *België* | 2½ » | | | » | | |
| Dito bij *Rothschild* | 2½ » | 49 | | » | | |
| *Frankrijk*, Obligatiën | 3 » | 61½ | | » | | |
| *Spanje*, Onbep. Stukken | 1 » | 17 11/16 | 17 11/16 | » | | |
| Dito | 3 » | | | » | | |
| Dito Binnenl. à 6/m. | 3 » | 30½ | 30½ | » | | |
| Coupon-Bewijzen | | 4⅛ | 4 11/16 | » | 4 13/16 | |
| Amortisable Schuld | | 4⅛ | | » | | |
| *Portugal*, te Londen | 3 » | 37 7/16 | 37½ | » | 37 7/16 | |
| Dito Uitgestelde | | | | » | | |
| *Rusl.*, bij *Hope* 1798 en 1816 | 5 » | 100½ | 100½ | » | 100½ | |
| Dito Dito 1828 en 1829 | 5 » | 99⅞ | | » | | |
| Cert. bij dito 1831 en 1833 | 5 » | 82 | | » | | |
| Dito | 4½ » | | | » | | |
| Dito bij *Hope* | 4 » | | 75½ | » | | |
| Dito bij *Stieglitz en C°.* | 4 » | 74 | 74 | » | | |
| Dito bij id. 5de Serie | 4 » | | | » | | |
| Certifikaten te Hamburg | 5 » | | | » | | |
| Inschrijving in Assignat. | 6 » | 58 | | » | | |
| Certifikaten van dito | 6 » | | | » | | |
| Engelsche Russen | | | | » | | |
| *Polen*, Certifikaten | 4 » | | | » | | |
| Dito Aand. met Lot. fl. 500 | | 137½ | | » | | |
| *Oostenrijk*, Metalliek | 5 » | 61⅞ | 60 15/16 | » | 61 1/16 | |
| Dito Nieuwe 1847 | 2½ » | 31⅛ | 30 15/16 | » | 31 | |
| Dito 1851 en 1852 | 2½ » | 31⅛ | 30 15/16 | » | 31 | |
| Dito Nieuwe | 5 » | 72½ | 72½ | » | 72½ | 72[illegible] |
| Dito 1854 | 5 » | 72½ | 72½ | » | 72½ | 72[illegible] |
| Ween. Bank bij *Gollen C°.* | 5 » | | | » | | |
| Dito | 4 » | | | » | | |
| Aand. met Loting fl. 250 | » | 283 | | » | | |
| Nieuwe dito 1854 | ƒ | 250 | | » | | |
| *Pruissen* | 4½ » | | | » | | |
| *Amerika*, Bank-Aktiën Cert. | | | | » | | |
| Dito Orig. | | | | » | | |
| *Napels*, Cert. *Lam. en Bouwer* | 5 » | | | » | | |
| *Denemarken*, Leen. te Lond. | 5 » | | | » | | |
| *Louisiana* bij *Hope* | 5 » | | | » | | |
| *Brasilië* | 5 » | | 87½ | » | | |
| Dito 1843 | 5 » | | | » | | |
| *Mexiko* | 3 » | 20 1/16 | 19 15/16 | » | | |
| Dito Onbepaalde | | 19 15/16 | 19 15/16 | » | | |
| *Peru* | 4½ » | | | » | | |
| *Grenada*, à £ 100 | 2½ » | | | » | | |
| Dito Uitgestelde | | | | » | | |
| *Ecuador*, à £ 100 | | | | » | | |
| *Venezuela*, à £ 100 | 3½ » | 21 | | » | | |
| Dito Uitgestelde | 1½ » | | | » | | |
| *Grieken*, te Londen | 5 » | | | » | | |

Nat. Met. 63⅞, 64½, 64; 5 pCt. Stieglitz 81.

Van de genoteerde fondsen waren alleenlijk de Hollandsche bij eenige affaire flaauwer, de andere sluiten alle onveranderd vast met weinig handel.

*Koers van het Geld:* Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

## Wisselkoers.

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Parijs | 2/m. | ƒ 55 11/16 | Livorno | 2/m. | ƒ 38½ | |
| » | zigt | » 56 1/16 | Napels | » | » 8.½ | |
| Bordeaux | 2/m. | » 55¾ | Petersburg | » | » 1.75 | |
| » | zigt | » 56 | Weenen | 6 w. | » 27⅝ | |
| Madrid | 3/m. | » 243 | Augsburg | » | » 35¾ | |
| Cadix | » | » 243 | Frankfort | » | » 99¾ | |
| Sevilla | » | » 240 | Hamburg | 2/m. | » 35¾ | |
| Bilbao | » | » 241 | » | zigt | » 35¾ | |
| Lissabon | » | » 41⅛ | Londen | 2/m. | » 11,6[illegible] | |
| Porto | » | » 41⅛ | » | zigt | » 11,75 | |
| Genua | 2/m. | » 45¾ | Rotterdam | | » ¼ | |




Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.